

ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ AZ EMELT SZINTŰ SZÓBELI VIZSGÁHOZ

Általános útmutató

1. A szóbeli feladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden feleletet ezen szempontok segítségével kell értékelni.
2. Összefoglaló táblázatok az értékelési szempontokról és az egyes szempontoknál adható maximális pontszámokról.

Első feladat (társalgás):

Értékelési szempont	Pontszám
A témakörben való jártasság, részletesség és önállóság	5
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan	5
Összesen	15

Második feladat (vita):

Értékelési szempont	Pontszám
Vélemény kifejtése, érvelés és az interakció megvalósítása	5
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan	5
Összesen	15

Harmadik feladat (önálló témakifejtés):

Értékelési szempont	Pontszám
Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése	5
Szókincs, kifejezésmód	5
Nyelvtan	5
Összesen	15

A három feladat után együttesen értékeljük:

Értékelési szempont	Pontszám
Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés	5
Összesen	5

3. Amennyiben a vizsgázó felelete az adott feladat **az első értékelési szempontja alapján 0 pontos**, az adott feladat **összpontszáma is 0 pont**.

4. Az első, a második és a harmadik feladathoz tartozó skálák értékelési szempontjai és szintjei az első értékelési szempont kivételével azonosak. Tehát a mindhárom feladatnál értékelendő Szókincs, kifejezésmód és Nyelvtan szempont teljesítésének mérése egyazon skálával történik.

5. A szóbeli vizsgán legfeljebb 50 pontot szerezhetsz a tanuló a három feladat során. A vizsga egészére 150 vizsgapont adható, ennek 20%-a, tehát 30 vizsgapont szerezhetsz a szóbeli vizsgán. Ezért átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja az értékelési útmutató végén található **átszámítási táblázatot!**

ELSŐ FELADAT (TÁRSALGÁS)

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

A témakörben való jártasság, részletesség és önállóság

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy

- a vizsgázó megérti-e a hozzá intézett beszédet;
- a vizsgázó mondanivalója tartalmilag megfelel-e a feladatnak, és kellő mennyiségű információt tartalmaz-e;
- a vizsgázó a kiegészítő kérdésekre adott válaszaival teljesebbé teszi-e a mondanivalóját;
- a vizsgázatónak kell-e segítő kérdéseket feltennie;
- a vizsgázó képes-e kommunikációs stratégiák alkalmazására.

Szókincs, kifejezésmód

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- szókincese megfelel-e a témának, a szituációnak és a szerepnek,
- szókincese a szintnek megfelelően elég változatos-e,
- megfelelően alkalmazza-e a kompenzációs stratégiákat,
- képes-e a célnyelvi udvariasság és a megfelelő stílus alkalmazására.

Nyelvtan

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- a szintnek, a témának, a szituációnak és a szerepnek megfelelő nyelvtani eszközöket alkalmazza-e,
- törekszik-e a szintnek megfelelő változatos nyelvhasználatra (pl. komplex nyelvtani szerkezetek, összetett mondatok használata).

Értékelési skála (emelt szint 1. feladat)

A témakörben való jártasság, részletesség és önállóság

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó teljes mértékig megérti a hozzá intézett beszédet.</p> <p>Mind az öt fő és kiegészítő kérdésre is segítő kérdések nélkül, megfelelően válaszol. Mondanivalója tartalmilag teljes mértékig megfelel a feladatnak, és kellő mennyiségű, részletes és sokoldalú információt tartalmaz. Megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>A vizsgázó többnyire megérti a hozzá intézett beszédet, bár előfordulhat, hogy a kérdés megismétlését igényli.</p> <p>Három-négy fő kérdésre megfelelő mennyiségű információt közöl. A kiegészítő kérdések többségére megfelelően válaszol, a többire nem vagy felületesen. Alig van szüksége segítő kérdésre. Általában megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>A vizsgázó lényegében megérti a hozzá intézett beszédet, bár előfordulhat, hogy a kérdés újrafogalmazását igényli.</p> <p>Egy-két fő kérdésre válaszol megfelelően, de mondánivalója közléséhez többször is segítő kérdésre van szüksége. A kiegészítő kérdések többségére nem vagy felületesen válaszol. Nem mindig megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.</p>	<p>A vizsgázó többször az újrafogalmazás ellenére sem ért meg a hozzá intézett beszédet.</p> <p>Mondanivalója a segítő kérdések ellenére sem tartalmazza a feladat teljesítéséhez elégséges mennyiségű információt.</p> <p>A kommunikációs stratégiákat alig, illetve nem megfelelően alkalmazza.</p>

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó szókincse a témának megfelelő, szóhasználatát változatos. Kisebb lexikai pontatlanságai nem zavarják a kommunikációt.</p> <p>Szükség esetén megfelelően alkalmazza a kompenzációs stratégiákat.</p> <p>A vizsgázó megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>	<p>A vizsgázó szókincse általában a témának megfelelő, törekszik a változatos szóhasználatra. Az előforduló lexikai hibák csak néhány esetben nehezítik a megértést. Igyekszik megfelelően alkalmazni a kompenzációs stratégiákat.</p> <p>A vizsgázó túlnyomórészt megfelelően alkalmazza a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű szókincset használ.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat többször nehezíti a megértést.</p> <p>Nem mindig megfelelően alkalmazza a kompenzációs stratégiákat.</p> <p>Előfordul, hogy a vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>	<p>A vizsgázó szókincse szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat többször jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a megértést.</p> <p>Nem tudja alkalmazni a kompenzációs stratégiákat.</p> <p>A vizsgázó megsérti a célnyelvi udvariasság alapszabályait.</p>

Nyelvtan

5 pont	4–3 pont	2–1pont	0 pont
<p>A vizsgázó változatos nyelvtani struktúrákat használ. Kevés nyelvtani hibát ejt, amelyek a megértést egyáltalán nem befolyásolják.</p>	<p>A vizsgázó törekszik változatos nyelvtani struktúrák használatára.</p> <p>A vizsgázó több, a megértést nem nehezítő és/vagy néhány a megértést nehezítő hibát ejt.</p>	<p>A vizsgázó egyszerű nyelvtani struktúrákat használ.</p> <p>Sok nyelvtani hibát ejt, hibái többször nehezítik a megértést.</p>	<p>A nyelvtani hibák a megértést sokszor jelentősen nehezítik vagy megakadályozzák.</p>

MÁSODIK FELADAT (VITA)

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Vélemény kifejtése, érvelés és az interakció megvalósítása

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- világosan fejt-e ki álláspontját,
- megfelelően érvel-e,
- megfelelően reagál-e a vizsgáztató véleménykifejtésére,
- aktívan vesz-e részt a beszélgetésben,
- megfelelően alkalmazza-e a kommunikációs stratégiákat.

A többi értékelési szempont megegyezik a társalgás értékelési szempontjaival.

Értékelési skála (emelt szint 2. feladat)

Vélemény kifejtése, érvelés és az interakció megvalósítása

5 pont	4-3 pont	2-1 pont	0 pont
A vizsgázó meggyőzően fejt ki véleményét, és álláspontját megfelelően támasztja alá. Érvelésében minden megadott szempontot is megfelelően tárgyal. Aktívan vesz részt a beszélgetésben. Beszélgetőpartnere hozzászólásaira megfelelően reagál. Megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.	A vizsgázó többnyire megfelelően fejt ki véleményét és törekszik álláspontját megfelelően alátámasztani. A megadott szempontok többségéhez van mondani- valója. Igyekszik aktívan részt venni a beszélgetésben. Általában megfelelően reagál beszélgetőpartnere hozzászólásaira. Általában megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.	A vizsgázó többnyire röviden, szűkszavúan fejt ki véleményét, keveset érvel, de álláspontja még világos. Feleletében csak egy-két megadott szempontot érint. Alig kezdeményez, beszélgetőpartnere hozzászólásaira vontatottan és nem mindig megfelelően reagál. Nem mindig megfelelően alkalmazza a kommunikációs stratégiákat.	A vizsgázó túl röviden fejt ki véleményét, nem vagy alig érvel, és/vagy egyik megadott szempontot sem érinti. Álláspontja nem világos. A beszélgetésben nem vesz részt interaktívan.

HARMADIK FELADAT (ÖNÁLLÓ TÉMAKIFEJTÉS)

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejtése

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy

- a vizsgázó elég részletesen fejti-e ki a témát,
- a vizsgázó logikusan rendezi-e el a mondanivalóját,
- a vizsgázó összefüggően fejti-e ki a mondanivalóját,
- a vizsgáztatónak kell-e segítő kérdéseket feltennie.

A többi értékelési szempont megegyezik a társalgás értékelési szempontjaival.

Értékelési skála (emelt szint 3. feladat)

Részletesség, önállóság és a mondanivaló összefüggő kifejezése

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó meggyőzően fejti ki véleményét, és álláspontját megfelelően támasztja alá. Segítő kérdésekre nincs szüksége. A vizsgázó összefüggően és logikusan fejti ki az adott témát.	A vizsgázó többnyire megfelelően fejti ki véleményét és törekszik álláspontját megfelelően alátámasztani. A segítő kérdésekre megfelelően válaszol. A vizsgázó általában összefüggően és logikusan fejti ki az adott témát.	A vizsgázó többnyire röviden, szűkszavúan fejti ki véleményét, keveset érvel, de álláspontja még világos. A segítő kérdésekre is csak röviden és/vagy nem megfelelően válaszol. Mondanivalója nem mindig logikus elrendezésű, témakifejtése több helyen nem összefüggő.	A vizsgázó túl röviden fejti ki véleményét, nem vagy alig érvel. A segítő kérdésekre nem tud válaszolni. A vizsgázó nem tudja összefüggően és logikusan kifejteni a témát.

A HÁROM FELADAT UTÁN EGYÜTTESEN ÉRTÉKELJÜK:

Az értékelési szempont részletes kifejtése

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

Ezen az értékelési szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó beszéde érthető és követhető-e, azaz megfelelő-e

- a beszédtempója,
- kiejtése és hanglejtése.

Értékelési skála (együttesen)

Beszédtempó, kiejtés, hanglejtés

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó beszédtempója megfelelő. Kiejtésén, hanglejtésén alig érezhető az anyanyelvi hatás.	A vizsgázó beszédtempója általában megfelelő, bár néha lelassul. Kiejtése, hanglejtése megfelelő, bár beszédén érezhető az anyanyelvi hatás.	A vizsgázó beszédtempója többször lelassul. Kiejtése és hanglejtése még elfogadható, bár beszédén az anyanyelvi hatás erősen érezhető. Beszéde többnyire még érthető és követhető.	A vizsgázó lassan, akadozva beszél. Kiejtésén és hanglejtésén igen erősen érezhető az anyanyelvi hatás. Beszédtempója, kiejtése és hanglejtése helyenként nehezíti a megértést.

Átszámítási táblázat

Összesítse a felelet végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feleletpont (legfeljebb 50 pont). Az átszámítási táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feleletpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feleletpont	Vizsgapont
50	30
49	29
48	29
47	28
46	28
45	27
44	26
43	26
42	25
41	25
40	24
39	23
38	23
37	22
36	22
35	21
34	20
33	20
32	19
31	19
30	18
29	17
28	17
27	16
26	16

Feleletpont	Vizsgapont
25	15
24	14
23	14
22	13
21	13
20	12
19	11
18	11
17	10
16	10
15	9
14	8
13	8
12	7
11	7
10	6
9	5
8	5
7	4
6	4
5	3
4	2
3	2
2	1
1	1